19 Νοεμβρίου 2026

Οι τελευταίες στιγμές του ιερομάρτυρος Daniil Sisoev

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ορθόδοξη πίστη / Συναξαριακές Μορφές

Συγκλονιστικές λεπτομέρειες από τη ζωή και τις τελευταίες στιγμές του ιερομάρτυρος Daniil Sisoev (+19-11-2009)

Μιλάει ο φίλος του και στενός συνεργάτης π.Iurii Maximov

– Τον π. Δανιήλ τον γνώριζα 10 χρόνια από τον Οκτώβριο του 1999.

Σ’ αυτά τα δέκα χρόνια τον άκουσα πολλές φορές να λέει ότι επιθυμεί να πεθάνει σαν μάρτυρας. Φοβάμαι ότι αυτό από τα χείλη μου ακούγεται πολύ διαφορετικά από ότι θα ακουγόταν από τα δικά του. Όταν μιλούσε γι’ αυτό, έτσι απλά και χαμογελαστά, αισθανόμουν το ίδιο ξάφνιασμα και την ίδια απορία που είχα όταν διάβαζα τις επιστολές του Αγ. Μάρτυρος Ιγνατίου, όπου εξέφραζε την επιθυμία του να υποφέρει για το Χριστό. Και στην μία και στην άλλη περίπτωση δεν τους πολυκαταλάβαινα.

Θυμάμαι ότι πριν από μερικά χρόνια ταξιδέψαμε στα Σκόπια την αρχαία πόλη Βίτολα. Εκεί επισκεφτήκαμε ένα αρχαίο αμφιθέατρο όπου κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους προς τέρψιν των ειδωλολατρών έριχναν τους Χριστιανούς στα θηρία. Πλάγια, διατηρούνται δύο μικρά δωμάτια όπου κρατούσαν τα θηρία πριν τ΄ αμολήσουν στην αρένα, ενώ στο κέντρο υπάρχει ένα κελάκι στο ύψος του ανθρώπου όπου κρατούσαν τους Χριστιανούς πριν τους ρίξουν στα θηρία.

Σ’ αυτό το αμφιθέατρο πέθαναν κάποιοι από τους πρώτους μάρτυρες της εκκλησίας. Τότε είπα στον π. Δανιήλ: «Μπορείτε να μπείτε εκεί που στέκονταν οι μάρτυρες πριν τους ρίξουν στα θηρία». Και μπήκε σ’ αυτό το κελί. Θυμάμαι πως στεκόταν εκεί και κοίταζε προς τον ουρανό. Πιθανόν, το ίδιο ήρεμα να κοίταξε τον δολοφόνο του. Πρέπει ν΄ αναγνωρίσω ότι πέρασε από το μυαλό μου η σκέψη πως πρέπει να φοβήθηκε στις τελευταίες του στιγμές, γι’ αυτό ρώτησα τον μοναδικό αυτόπτη μάρτυρα του φόνου: τι έκανε ο π. Δανιήλ όταν βγήκε από το Άγιο Βήμα, όταν είδε τον μασκοφόρο με το πιστόλι στο χέρι; Μου απάντησε: «πήγε κατευθείαν επάνω του». Ο ιερέας Δανιήλ Σισόεβ γεννήθηκε στις 12 Ιανουαρίου 1974. Σύμφωνα με τα λεγόμενά του για κάθε συμβουλή που του έδιναν οι γονείς του, ζητούσε αιτιολόγηση από την Αγία Γραφή. Εάν αυτό γινόταν εκπλήρωνε ότι του ζητούσαν οι γονείς του χωρίς δεύτερη κουβέντα. Σ’ αυτό φαίνεται ότι από τότε επιθυμούσε παντού και πάντοτε να εκπληρώνει το θέλημα του Θεού.

Γνωρίζω πολλούς καλούς ιερείς στη Ρωσία, αλλά ποτέ δεν συνάντησα έναν άνθρωπο που ν’ αγαπά τόσο πολύ και με τόση αφοσίωση το Θεό όπως ο π. Δανιήλ. Λίγο καιρό πριν το θάνατό του, παρευρισκόμενος σε μια ομιλία του, σκεφτόμουν ότι μόνο ένα πρόσωπο που αγαπάει βαθιά μπορεί να μιλάει για το Θεό και μόνο για το Θεό δυόμισι ώρες, καθηλώνοντας το ακροατήριο.

Ο π. Δανιήλ τιμούσε πολύ τον προστάτη άγιό του, τον προφήτη Δανιήλ, από τον οποίο εμπνεύστηκε τον ιεραποστολικό του ζήλο, όπως ο ίδιος έλεγε.

Μία φορά, διαβάζοντας το βιβλίο του προφήτη Δανιήλ του τράβηξαν την προσοχή τα ακόλουθα λόγια: «και οι συνιέντες εκλάμψουσιν ως η λαμπρότης του στερεώματος και από των δικαίων των πολλών ως οι αστέρες εις τους αιώνας» (Δαν.12:3) Και σκέφτηκα – έλεγε – τι ωραία ακούγεται: να λάμψεις σαν ένας αστέρας.

Βάπτισε περισσότερους από 80 μουσουλμάνους και έφερε στην ορθόδοξη πίστη περίπου 500 προτεστάντες.

Ο π. Δανιήλ πήγαινε στις νεοπροτεσταντικές συνάξεις και βασιζόμενος στη Βίβλο κήρυττε την ορθόδοξη πίστη, συμμετείχε σε ανοικτές συζητήσεις με τους νεοειδωλολάτρες, αλλά πάνω απ’ όλα απέκτησε τη φήμη του ως ιεραπόστολος μεταξύ των μουσουλμάνων.

Λάμβανε από του μουσουλμάνους απειλητικά τηλέφωνα και γράμματα. Ενάμιση χρόνο πριν τη δολοφονία του η μουσουλμάνα δημοσιογράφος H. Homidulina ζήτησε εισαγγελική δίωξη εναντίον του για υποκίνηση θρησκευτικού μίσους πράγμα που η εισαγγελία απέρριψε. Από τότε όμως άρχισε μια πραγματική καμπάνια δυσφήμησης του π. Δανιήλ, πράγμα που οι ορθόδοξοι δε γνωρίζουν αφού δεν είναι εξοικειωμένοι με τα μουσουλμανικά μέσα μαζικής ενημέρωσης. Τρεις μόνο μέρες πριν τη δολοφονία, ο π. Δανιήλ με έφερε σπίτι με το αυτοκίνητο. Γελώντας, θυμόμασταν τα περασμένα. Μου έλεγε ότι από όλες τις θρησκείες η λιγότερο ενδιαφέρουσα γι’ αυτόν ήταν η μουσουλμανική και δεν είχε σκοπό ν’ ασχοληθεί. Θυμηθήκαμε μια συζήτηση που είχαμε παλιά, όταν ήμασταν στο Κρουτσιτκι, για το πόσο είχε χαρεί όταν έμαθε ότι έγραψα απολογητικά άρθρα απαντώντας στη μουσουλμανική κριτική: «Αυτό είναι καλό, δε θα χρειαστεί ν’ ασχοληθώ εγώ μ’ αυτό.» όμως τελικά, κατά Θείο θέλημα, χρειάστηκε ν’ ασχοληθεί με τους μουσουλμάνους. Ο π. Δανιήλ ακολούθησε την οδό του Κυρίου και γι’ αυτόν αυτό ήταν το πιο σημαντικό.

Έγραψε μια σειρά βιβλίων όπως: “Ένας περίπατος στην Ορθόδοξη εκκλησία με ένα προτεστάντη”, όπου με βάση τη βίβλο εξηγεί τη δομή της ορθόδοξης λατρείας και ”Το χρονικό της αρχής” ή ”Ποιός είναι ο Θεός και πόσο κράτησε η Δημιουργία” όπου εξηγει γιατί οι ορθόδοξοι χριστιανοί δεν μπορούν να πιστέψουν στη θεωρία της εξέλιξης. Το βίβλιο “Γάμος με έναν μουσουλμάνο” αναφέρεται στα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει μια χριστιανή που παντρεύτηκε μ’ εναν μουσουλμάνο. Ο π.Δανιήλ έλαβε χιλιαδες γράμματα από νεαρές που σκεφτόνταν να παντρευτούν με μουσουλμάνο ρωτώντας εάν είναι πρέπον και ποιά είναι η γνώμη

της εκκλησίας, αλλά και από ρωσίδες που είχαν απαρνηθεί το Χριστο για να παντρευτούν έναν μουσουλμάνο και τώρα αντιμετώπιζαν σοβαρά προβλήματα. Πολλες γυναίκες με τη βοήθειά του μετανόησαν και επέστρεψαν στην εκκλησία του Χριστού.

Επίσης έγραψε τα βιβλία ”Γιατί δεν είσαι ακόμη βαπτισμένος”, όπου καταρρίπτει τα επιχειρήματα αυτών που δεν θέλουν να βαπτιστούν, και το ”Γιατί πρέπει να πηγαίνουμε στην εκκλησία” και αναφέρετε στους βαπτισμένους που δεν εκκλησιάζονται.

Το πιο πρόσφατο βιβλίο του είναι το “Οδηγίες για αθανάτους ή τι να κάνετε εαν ήδη πεθάνατε”. Σε αυτό το βιβλίο αναφέρει τα ακόλουθα: «Σίγουρα ο καλύτερος θάνατος για έναν χριστιανό είναι να πεθάνεις ως μάρτυρας για το Χριστό. Όταν σκότωσαν τους τρεις μοναχούς στην Οπτινα κάποιοι έστελναν συλληπητήρια, αλλά για έναν χριστιανό αυτή είναι η πιο μεγάλη χαρά. Στην πρώτη εκκλησία ποτέ δεν έστελναν συλληπητήρια για το θάνατο κάποιου που είχαν σκοτώσει. Όλες οι εκκλησίες έστελναν αμέσως συγχαρητήρια. Συγχαρητήρια για το ότι είχαν έναν νέο προστάτη στους ουρανούς! Ο μαρτυρικός θάνατος ξεπλένει όλες τις αμαρτίες, εκτός από της αίρεση και το σχίσμα»

Λίγες μέρες μετά την κηδεία μου τηλεφώνησε ένας φίλος ιερέας και μου είπε πόσο τον είχαν εντυπωσιάσει οι φωτογραφίες που δείχνουν τον π.Δανιήλ μόνο του να μιλάει σ’ένα ακροατήριο γεμάτο μουσουλμάνους και με χαρά να μιλάει για το Χριστό και για το ότι το Ισλάμ που απορρίπτει το Χριστό δεν μπορεί να είναι μια αληθινή θρησκεία. «Δε μπορώ να κατανοήσω-μου είπε ο συνομιλητής μου-τι ψυχή πρέπει να έχεις για να σταθείς ανάμεσα τους να μιλήσεις». Καποιοι χριστιανοί δεν ήταν ευχαριστημένοι που συμμετείχε σ’ αυτές τις συναντήσεις, όμως η πρόσκληση και η πρωτοβουλία ανήκε στους μουσουλμάνους και πώς μπορούσε ένας μάρτυρας του Χριστού ν’αρνηθεί να μιλήσει για την ελπίδα;. Η άρνησή του να συμμετάσχει θα ήταν ένα επιχείρημα υπέρ του ισλαμισμού.

Αργότερα, ο π.Δανιήλ μου είπε ότι μετά από την πρώτη δημόσια αντιπαράθεση με τους μουσουλμάνους, ήταν σίγουρος ότι θα τον σκοτώσουν και αισθανόνταν μια ανυσυχία.Την νύχτα εκείνη είδε ένα όνειρο. Είδε ότι στεκόνταν όρθιος μπροστά σ’ έναν πλακόστρωτο λαβύρινθο. Κάποια στιγμή φτάνει στο κέντρο του λαβυρίνθου όπου βρισκόνταν ένα αλτάριο και πάνω του ήταν τοποθετημένη μια θυσία η οποία είχε πρόσφατα βασανιστεί και δολοφονηθεί. Τότε κατάλαβε ότι βρίσκεται στο αλτάριο του σατανά και ότι αυτή η θυσία προσφέρθηκε σ’αυτόν. Ο π.Δανιήλ γεμάτος οργή γκρέμισε το αλτάριο με μια κλωτσιά. Τότε εμφανίστηκε ο σατανάς με την μορφή ενός τζόκερ,όπως τον βλέπουμε στα τραπουλόχαρτα. Με απύθμενο μίσος στα μάτια κατευθύνθηκε προς τον π.Δανιήλ. Ο ιερέας άρχισε να προσεύχεται

λέγοντας: «Θεοτόκε Παρθένε προστάτεψέ με, Αγ.Νικόλαε βοήθησέ με!» Τότε μπροστά στον πατέρα Δανιήλ σαν να υψώθηκε ένα αόρατο τείχος και ο σατανάς όσο και να επιτεθόνταν προσέκρουε σ’ αυτό το τοίχος. Βλέποντας το αυτό ο π.Δανιήλ έκανε μερικές σκέψεις ματαιοδοξίας και υπερηφάνειας.Τη στιγμή εκείνη ο σατανάς κατάφερε να να περάσει το αόρατο τοίχος και να τον πιάσει από τον λαιμό. Ο π. Δανιήλ προσευχήθηκε: «Υπεραγία Θεοτόκε συγχώρεσέ με, αμάρτησα,γλύτωσέ με απ’αυτόν!» Τότε ο σατανάς εξαφανίστηκε λέγοντας στον π.Δανιήλ: «Ούτε θα νικήσεις, ούτε θα χάσεις»

Από τη στιγμή εκείνη σταμάτησα να φοβάμαι τους μουσουλμάνους και τις απειλές τους, επειδή βλέποντας την αδυναμία του σατανά μπροστά στο Θεό, καμιά ανθρώπινη κακία, η οποία είναι κατώτερη απο την κακία του σατανά, δεν μου έκανε πια εντύπωση.

Ημουν μεταξύ των ακροατών της δεύτερης δημόσιας αντιπαράθεσεις με τους μουσουλμάνους και πιστεύω ότι πήγε καλά (ίσως θα μπορούσε και καλύτερα). Πάντως στο τέλος ενας από τους μουσουλμάνους οργανωτές της συζήτησης έγινε ορθόδοξος.

Με πολύ μεγάλη επιτυχία κύρηξε και μεταξύ των προτεσταντών. Με την ευλογία του μητροπολίτου Βλαδιμήρου πήγε στο Κιργιστάν και κύρηξε σε συνάξεις προτεσταντών με μεγάλη επιτυχία,αφού κάποιοι από τα μέλη των τοπικών αιρέσεων, ακόμη και μερικοί πάστορες έγιναν ορθόδοξοι. Τοση ήταν η επιτυχία του που η ηγεσία των τοπικών αιρέσεων απαγόρευσε τις συνάξεις όσον καιρό θα βρισκόνταν εκεί ο π.Δανιήλ, προσπάθωντας έτσι να τον εμποδίσουν από το να τους μιλήσει ο π.Δανιήλ.

Έκανε ιεραποστολή σ’ όλον τον κόσμο. Δυό φορές πήγαμε μαζί στα Σκόπια όπου μίλησε στους σχισματικούς, ενώ έψαχνε κάποιες ευκαιρίες για να μπορέσει να μιλήσει σε καθολικούς της Δυτικής Ευρώπης και της Νοτίου Αμερικής. Όντας ο ίδιος ιεραπόστολος αγαπούσε πολύ αυτούς που κύρηταν τον Χριστό. Είχε βοηθήσει στην κατασκευή ενός ναού στην Ινδονησία, στην μόρφωση ορθοδόξων παιδιών από φτωχές οικογένειες της Ζιμπάμπουε και είχε φιλοξενήσει ορθοδόξους κινέζους, ταυλανδέζους και ινδούς.

Κι όμως τίποτα απ’ όλα αυτά δεν τον επηρέαζαν στην ποιμαντική του δραστηριότητα.Το 2001 χειροτονήθηκε ιερέας και το 2006 έχτισε στη νότια Μόσχα έναν ναό προς τιμήν του Αγ. Αποστόλου Θωμά. Στα σχέδιά του ήταν να χτίσει έναν μεγάλο ναό προς τιμήν του Προφήτου Δανιήλ.

Ένας φίλος μου,ο οποίος τον βοηθούσε στο Άγιο Βήμα μου εξομολογήθηκε λίγο

καιρό πριν από το θάνατό του, ότι αναρωτιόνταν με εκπληξη πώς ο πατήρ έδινε όλο του το είναι στους άλλους-κυρίως στους ενορίτες του-χωρίς έλεος για τον εαυτό του.

Πραγματικά, ποτέ δεν παραπονιόνταν. Θυμάμαι μια φορά που είχε σπάσει το πόδι του και δεν είχε καταφέρει να βρει αντικαταστάτη πήγε να λειτουργήσει χωρίς να υπολογίζει τους πόνους. Όλοι οι ενορίτες του τον θυμούνται ως έναν άνθρωπο εύθυμο και γεμάτο ζωή, λίγοι όμως ξέρουν ότι υπέφερε από δυνατούς πονοκεφάλους, χωρίς όμως ποτέ να παραπονείται.

Ποτέ του δεν επέβαλε τη γνώμη του δικτατορικά και πάντα άκουγε την αντίθετη γνώμη. Συχνά καλούσε εμένα και μερικούς άλλους συνεργάτες να συζητήσουμε. Εαν καταλάβαινε ότι έχει κάνει λάθος υποχωρούσε. Ηταν ένας άνθρωπος τίμιος και ήξερες από πριν ότι εαν θα του ζητήσεις μια βοήθεια θα στη δώσει. Για μένα ήταν ένας ιερέας-παράδειγμα. Ότι έκανε το έκανε για το Χριστό.

Επίσης θυμάμαι τα ταξίδια μας και κυρίως το τελευταίο στη Σερβία απ’ όπου γυρίσαμε μια εβδομάδα πριν από τη δολοφονία του. Κατά τη διάρκεια αυτού του ταξιδιού μου ομολόγησε ότι όταν αντιμετωπίζει δυσκολίες και οι περιστάσεις της ζωής γίνονται πιεστικές, αισθάνεται πάντοτε ότι βρίσκεται μέσα σ’ ένα τεράστιο χέρι τον οποίο τον οδηγεί.

Η τελευταία μέρα της επίγειας ζωής του ξεκίνησε με τη Θεία Λειτουργία. Την ίδια μέρα βάπτισε ένα παιδί και έφερε στην αγκαλιά της εκκλησίας ένεν νέο τον οποίο γλύτωσε από τον αποκρυφισμό. Λίγες ώρες πιο αργά άρχισε-ως συνήθως-τις ομιλίες του με βάση την Αγ.Γραφή και έμεινε εως αργά στον ναό συζητώντας με τους ενορίτες διάφορα προβλήματα. Όταν πια έμεινε μόνος στον ναό πήγε στο Άγ.Βήμα για να προσευχηθεί. Εκείνη τη στιγμή μπήκε στο ναό ο δολοφόνος ο οποίος αρχισε να πυροβολεί και να φωνάζει:’ ‘Πού είναι ο Sisoev”;. Ο π.Δανιήλ βγήκε από το Άγ.Βήμα με θάρρος και κατευθύνθηκε προς το δολοφόνο λαμβάνοντας έτσι μαρτυρικό θάνατο.

Τον θυμάμαι πολλές φορές να λέει ότι οι ευαγγελικές περικοπές της ημέρας δεν είναι τυχαίες και συνήθως ειναι συμπίπτουν με κάποιες καταστάσεις. Την ημέρα του θανάτου του η ευαγγελική περικοπή που είχε δαιβαστει περιείχε τα ακόλουθα λόγια του Κυρίου: «και μη φοβηθείτε από των αποκτεννόντων το σώμα,την δε ψυχήν μή δυναμένων αποκτείναι (…) πας ουν όστις ομολογήσει εν εμοί έμπροσθεν των ανθρώπων, ομολογήσω καγώ εν αυτώ έμπροσθεν του πατρός μου του εν ουρανοίς».

Πηγή: *http://www.impantokratoros.gr/sisoev_teleytaies_stigmes.el.aspx*